ԱՊԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԳԻՆ 10 ՓՐԿ

ԱՊԱԿ կը հատարակուի ամեն օր փոքր գիրքով եւ հատը 10 փարայ։

Բաժանորդագրութեան տեղն է Պօլիս Զատմատճիլար եօղուլու Յակոբեան խան վերնայարկ թիւ 15։

ԱՊԱԿԻՑ տարեկան գինն է մէկ Օսմանեան ոսկի կանխիկ, Գաւառաց թղթատարութեան ծախքը առնողին վրայ է։

Լրագրոյս վերաբերեալ նամակք պէտք է ուղղել «Յ. Խանճեան» հասցէով, որոց անվճարները չեն ընդունուիր։

ԱՌՈՋԻՆ ՏԱՐԻ ՀՐԱ. ԲԼԷՊ ՀԱ | ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 27 ՕԳՈՍՏՈՍ 1873 | Ն. Տ. ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 8 | ԹԻՒ 143

ԱԶԳԱՅԻՆ

Շաբաթ օր հպիւ կրցինք համաւօտիւ նախընթաց ուրբաթ օրուան ԸՆԴՀ. ժողովոյ պատմութիւնն ընել։

Ամեն թերթ շաբաթ օր գրած էր այդ պատմութիւնն, որով հարկ չեմք տեսներ այդ մասին երկարաբանելու, միայն սա դիտել կուտամք սեր ընթերցողաց թէ՝ մեք արդէն ԸՆԴՀ. ժողովոյ գումարումէն հինգ օր առաջ իմաց տուինք մեր մէկ «յետս կոչում» վերնագրով յօդուածովը թէ՝ երուսաղէմատան մէջ խորհուրդ եղած է որ Ս. պատրիարքը բացատրութեան գիր մը ղրկէ եւ ատով իւր հրաժարագրին ծանրութիւնը թեթեւցնէ։

ԸՆԴՀ. ժողովոյն Մայր եկեղեցին գումարուելու (թերթիկն) ալ այս որոշման յաջողութեան համար մտածուած (ֆրըլտախին) հեռեւանքն էր։

Մեք այս տեսակ որոշում մը տեղի ունենալիքը կանխած էինք, զի ինչպէս կը հաւատայինք, մեր երեսփոխանաց մեծագոյն մասը (խըմպըլ) ըլլալով, անկարող պիտի ըլլային այս տեսակ դարձուածքներու խորը թափանցել։ Միայն մէկ բան մեր զարմանքը գրաւած է եւ սա է թէ՝ կամ վսեմ. Օտեան էֆէնտի երեսփոխանները խաբել կուզէր ըսելով թէ՝ Ս. պատրիարքին հրաժարականը անկեղծ ըլլալով, յետս կոչել տալը անկարելի է, կամ Օտեան էֆ. Ս. Պատրիարքին հրաժարականին անկեղծ ըլլալը չէր կրցած ըստ արժանւոյն քննել եւ Ս. Պատրիարքը իրեն հետ խաղ ըրած էր հրաժարականն յետս չընդունելու հասատատամտութիւն մը ցուցընելով։

Բայց մեք կըսեմք թէ այս երկուքէն աւելի հաւանականն վերջինն է, զի Օտեան էֆ. մինչեւ այսօր այդպիսի հրապարակային խաբէութեան մը օրինակը տուած չըլլալէ զատ, ամեն այս տեսակ ապդային ծանր խնդրոց մէջ ալ միշտ ապդին խաղաղութեանն համար աշխատած է, հետեւաբար իրաւունք ունիմք հաւատալու թէ՝ չէ կրցած ըստ արժանւոյն քննել թէ՝ Ս. Պատրիարքին հրաժարականն անկեղծ է թէ՝ կեղծ։

Օտեան էֆէնտի, որ օր մը ԸՆԴՀ. ժողովոյն մէջ կըսէր թէ՝ սեր եկեղեցականները բոլոր մալդիկ են, հարկաւ այս անգամ փոխեց իւր սոյդ համոզումը, եւ կը յուսամք թէ՝ այսուհետեւ այնչափ բարեմտութեամբ չը վարուիր այդ կարծեցեալ պարզ եկեղեցականաց հետ։

Չը կարծուի որ այս տողերը անոր համար կը գրեմք որ Ս. Պատրիարքն իր հրաժարականն յետս կոչած եւ վերըստին Պատրիարքութեան պաշտօնն վարել ընդունած է. երբէք, արդէն մեք իսկ մեր ուրբաթ օրուան թերթիկին առաջարկածեմքթէ՝ Ս. Պատրիարքն իւր հրաժարականն ետ առնելու եւ Սահմանադրութիւնն կէտ առ կէտ գործադրելու է։

Ուրբաթ օրուան ԸՆԴՀ. ժողովն ինչպէս յայտնի է, ասկից տարբեր բան մը չէ որոշած։

Կը մնայ հիմայ Քաղ. ժողովոյն հրաժարականի խնդիրն։

Այս մասին ալ մեր կարծիքն այն է թէ՝ ԸՆԴՀ. ժողովը ինչպէս որ Ս. Պատրիարքին հրաժարականն ետ առնել տուաւ, նոյնպէս վարվելու է նաեւ Քաղ. ժողովոյն հետ, այսինքն ետ առնել տալ իրենց հրաժարականն եւ ի միասին իրենց պակաս անդամները ընտրելով, լրացնել սոյն ժողովոյն օրինաւոր թիւը։

Ասիկայ անոր համար կըսեմք որ, Ս. Պատրիարքին եւ Քաղ. ժողովոյն մէջ ծագած անհամաձայնութեան միակ պատճառն Ս. Պատրիարք Հօր Սահմանադրութեան կէտ առ կէտ գործադրութեան դէմ գտնուիլն, իսկ Քաղ. ժողովոյն ալ ընդհակառակն Սահմանադրութիւնն կէտ առ կէտ գործադրել ուզելն էր, բայց այսօր քանի որ Ս. Պատրիարքը իւր սկզբունքը փոխելով կ'համաձայնի Քաղ. ժողովոյն սկզբանը, ըսել է անհամաձայնութեան պատճառն հիմնովին կանհետի իրենց մէջէն, որով Պատրիարք եւ Քաղ. ժողով կրնան այսուհետեւ համաձայնութիւն գործածելու։

Մեք աղդին խաղաղութիւնն փափաքելնուս համար, ներկայ խնդրոյն մէջ այսպէս վարուիլ կառաջարկեմք, փոխանակ կոյր ջկուրայն այս ու այն կողմը պաշտպանել ուզելու։

Ուրիշ խնդիր է, որ Քաղ. ժողովոյն հրաժարեալ անդամք չեն ընդունիր իրենց հրաժարականն յետս կոչել. սակայն չեմք յուսար նաեւ որ Քաղ. ժողովոյ անդամք ալ Ս. Պատրիարքէն նուաղ աղդասէր եղած ըլլան եւ չուզեն ամեն անձնական խնդիր եւ նկատում ղոհել աղդին օգտին եւ խաղաղութեանն համար։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Լէվանա թայմզ զազէթասընըն բիվայէթինէ կէօրէ, Դարաքէօյ իսկէլէսինանէն Լէմին Էֆենիւնիւ բապթ իթմէք իւզրէ, պունտան ադառէմ Թէբսանէի ամիրէ ճանիպլինտէն պա դօնթրաթ սըրարըշ օլունմուշ, վէ պաղը տուպալարը իլէ պիր թագըմ գինէա թիմուրլերի կէլմիշ, վէ տէրունի քէօբրիւնին Ակա գաբու ճիվարընտապիր մախսուս ֆապրիգասա իյմալ օլունմագտա պուլունմուշ օլան Թիմուր քէօբրիւնին պէր մուճէպի քօնթրաթ թագսիթի թէսիյսի օշան 40000 ստէռլիրանըն միւատէթի թագսիթի հուլուլ իտէրէք, իյմալաթը մէզքիւրէյի տէրուհատ, վէ իլթիզամ իտէն միւհէնտիսէ իթա օլունմամըշ օլտուղու ճիհէթլէ, իյմալաթը մէզպուրէ թաաթիլ վէ թէէխիր օլունմուշ, վէ մէրգում միւհէնտիս քէնտու պիր գաչ նէֆէր մուավինլերի իլէ պէրապէր Լօնտրայէ ավէթ իթմէքտէ պուլունմուշ, վէ նէ վագրթ մէպլաղը թագսիթի մէզպուր թէտիյէ օլունուր իսկ, օլ վաղթ Տէրսաատէթէ կէլէրէք իմալաթը մէզքիւրէյէ միւպաշշերէթ վէ տէվամ իտէճէյի անլաշըմըշ տը։

Մէզքիւր զազէթանըն չու հիքեայէսի եալան տէյիլ իսկ ուէ, պաշկա պիր բէնկէ պօյանմըշ տը։ Զիրա, Սալթանաթը սէնիյէնին Թէբսանէի ամիրէ կիպի պէօյիւք պիր նէզարէթտէ չէրաիթի միւնտէրիճէսինի իճրա էթմէք իւզրէ, թանզիմ օլունան դօնթրաթ իմզասընա բիայէթ օլմամագ օլմամազ անճագ թագսիթի մէզքիւրիւն թէէխիր օլունմասը, մութլագա իյմալաթը մէզքիւրէի տէրուհատ իտէն միւհէնտիս թարաֆընտան, դօնթրաթը մէզքիւրուն չէրաիթի միւնտէրիճէսինէ մուղայիր պիր հալ օլմուշ օլմալը տը։ քի, չու վէսիլէ զուհուրա կէլմիշ տիր։ զիրա, Թէբսանէի ամիրէ նէզարէթի ինանինտէ 40000 լիրա պէօյիւք պիր ադէտ տէյ՚լ տը, խուսուսաքի, եէնի քէօբրիւ վաղ օլունտուղու հալտէ, մէպլաղը մէզպուրուն պէտէլինի 75 կիւն զարֆընտա քէօբրիւ եիւգիւնտէն ավաղ իտ էպլէճէք տիր։ վէ էկէրչի պաղըլարընը ըն բիվայէթինէ կէօրէ։ եէնի քէօբրիւնիւն իւճրէթի միրուրիյէսի 20 բարա օլուրսա, 45 կիւն զարֆընտա ալաւ կիլէ՚ճէյի ճիհէթլէ, հիչ օլմազսա՝ պէօյ՚լէ պիր թիճարէթի եանի սէնէ՚տէ 30000 պին լիրա վարիտաթ բէյտա օլուր պիլ։ քէօբրիւնիւն իյմալաթը մա տտէսինի 40000 լիրա իչիւն պիլա սէ՚պէպ թէէ՚խիր էթմէզ զանն էտէրիզ։

Զալաթա քէօբրիւսինին իւճրէթի միրուրիյէսի եիւզիւնտէն սէնէտէ 300պին լիրա հասըլաթը իհթիմալի վար տը։ լաքին պաղըլարընը հիսապընա մուզայիր կէլիր իսէտ՝ եէնի քէօբրիւ վաղ օլունտուղու հալտէ, պէտէլի մէզպուրէ չիմտիտէն իլթիզամ էտէնլէր պուլունտուղու, վէ պունտան մատտա էհլի մէրադ թարաֆընտան հիսապ պընարագ, սէնէնին 365 կիւնիւնտէ 370000 եանի կիւնտէ պին զրշ միգտարի հասրլաթ մէյտանա չըգմագտա օլտուղու ճիհէթլէ, մէզքիւր հիսապ իլավէլի տէյիլ տիր։

Զիրա Ղալաթա քէօբրիսինին իքի թարաֆընտան կիճէլի վէ կիւնտիւզլիւ օլարագ էյամը սայֆտէ 420 պին վէ էյամ չիթատէ եէվմիյէ 350 պին քիշի միրուր էտէր, վէ պունարատան մատտա պարկիր վէ արապա վէ եիւք վէ սայիրէ օրուպ, քէօբրիւնիւն իքի պաշընտա պուլունան մէմուրանըն մաաշ մէսարիֆի չըգտըգտան սոնրա, չիւպհէսիզ եէվմիյէ պիր պիրի իւզէրինէ պին զրշ տան գիեատէ հասըլաթ օլուր։

— Լէվանթ Հէրալա զազէթասընըն քէսպի մուալիմաթ իթմիշ օլտուղունա կէօրէ, Ատանա վիլայէթինին Ա.Հ. պաթան նամ ճէսիմ կէօլտէն սէնէվի 100.000.000 օքքա թուզ չըգտաղը միւմքիւն օլտուղու հալտէ, մէզքիւր կէօլ պուանէ գատար մուաթթալ գալմըշ տը։

— Տաշրալարտա զրաաթ վէ սենաի պանդասը քիւշատ օլունմասըզը ճիհէթլէ, ըէնչպէր թագըմը տահիմ իւլ էվգաթ սըզըմագտա, վէ էօմրլերինի թէֆէճի սարրաֆլար էպլսօտ կատատար վէ ինսաֆսըզ իգրազճըլար ու զրունա թէլէֆ էթմէքտէ պուլունտուգլարը մա թէէսուֆ իշիտիմէքտէ տիր։

Բատօս ճէզիրէսինտէ, ֆուգարա թագըմընտան օն գատար ըէնչպէր, պունտան չէնտ կիւն էվվէլ հիւքիւմէթը մահալիէեէ պիր արզուհալ թագտահիմ իտէրէք, պիր թագըմ ինսաֆսըզ սարրաֆլարը բէնչէսինտէն խէլաս օլմազ իսթէմիշէր տիր։ Բէյֆիյէթ թահգիգ օլունտուգտա, Ընատօլու վէ Ռումիլինին էքսէր մահալլէրինտէ տէվամ օլունմագտա պուլունտուղու կիպի, ասհապը զրաաթը սէրմաեէսի պուլունմասըզը հալտէ, մահսուլաթընըն ճինսինէ կէօրէ, նիհայէթ ալթը այ հուլուլինտէ, մահսուլինին բահճ ֆիաթընտան 15 0/0 նօգսանը իլէ, այնէն մահսուլ վիրմէքլէ թէսվիյէ օլունմագ շարթը իլէ, մարտ այընտա քէնտուլէրինէ իգրազ իտէնլէրէ մէսէլա պին զուրուշա թահվիլ վիրուպ 800 զրշ ալըրլար իսէտ, մէպլաղը մէզպուրի նիսան զանէթինէ գատար 20—30 տէֆտա սարրաֆընը էվինէ եախօտ օտասընա կիտէրէք հէզարան զահմէթլէ պէշ օն լուրչատան վէ օ տա պաղէն քէսիք դորրզդ վէ նօգսան ահար աքչէլէրլէ 800 զուրուշա աօլտուրուլուպ ալընմագտա, վէ վագթի մահսուլտէ, սարրաֆլար ֆըզարանըն պաշը ուճունա տիքիլէրէք բահճ ֆիաթ հէր գաչ զրշ իսէ, եանլըշ տըր սաշմա տըր տէյու։ ֆիաթինտէն եիւզտէ 10 տահա կէօզ կէօրէ գըրրպ։ ֆըզարանըն էլինտէն մալի եիւզտէ 25 նօգսանը իլէ ախզ վէ պա թահվիլ մաթլուպ էլէրինէ մահսուպ էթտիքլէրի, վէ ոու սուրէթլէ, աքչէլէրինի սէնէտէ եիւզտէ 300 զուրուշա գուլանտըգլարընը վէ մարտա եաղըն ֆըզարանըն էլինտէ բարա գալմասընը սըզըշընը տա եինէ քէնտիլէրինէ միւհթաճ օլսուն իչիւն։ գուլանտըգլարը էնվալ թէրթիպ վէ ֆըրըլտագլարընը պէեան էթմիշլէր տիր։

Մէմալիքի Շահանէտ զրաաթ վէ սենաինին քէսպի թէրաղդի իթմէմէսինին իքինճի սէպէպի տէ պու տուր։ Զիրա արաղի միանպիթ, մահսուլաթ պէրէքէթլի, լաքին սարրաֆ եօրուլմազտան թէրլէմէղտէն 100 զուրուշունու պիր սէնէ զարֆընտա ըէնչպէր եիւզիւնտէն իքի վէ իւչ եիւզ զրշ իտէր, վէ չալըշան վէ հէզարան զահմէթլէ մահսուլինի մէյտանէ կէթիրէն ըէնչպէր իսէ, սօղան էքմէքլէ եաշար։

Պէշ պին զրշ սէրմայէլու պիր քիմսէ տաշրալարտա ըէնչպէր սարրաֆլըզը իւզիւնտէն օն սէնէ զարֆընտա 3—400 պին զրշ սահապը օլտուգտան մատտէ 30—40 ըէնչպէրի՚տէ քէնտուսինէ էպէտի կիպի մէտեուն էթմիշ վէ էսիր կիպի գուլանմագտա պուլունմուշ օլտուղունու իչիթմիշ, վէ Պանտրմա վէ Պրուսա վէ Իզմիտ գարիեէլէրինտէ պունտան էվվէլ այնէն տախի կէօրմիշիզ։

Սայէի ատալէթվայէի ճէնապը Միւլիւքեանէտ տաշրա ֆըզարալարընըն չու ինսաֆսըզ վէ կատատար սերմայէճիլէր ըէնչէսինտէն խէլաս օլմալարը իչիւն պունտան չէնտ սէնէ էվվէլ Պապալի ճանիպինտէն Ռումիլի վէ Անատօլու թարաֆլարընա սէվգ օլունան Տէվլէթի Ալիյէ գօմիսէրլէրի մէրգում ինսաֆսըզլարընը կէօզիւնիւն գուրտունու գըրտըլար իսէ տէ, սէնէ պէ սէնէ վազըթ միրուրի իլէ, պունար, Եինէ էսկի թէրթիպ ու ուսուլ տէվամ իթմէքտէ պուլունույօրլար։

Գաղիէն մէմուլ օլունուր քի, տաշրա ֆըզարասընընը չու ահվալի միթէէսուֆէսի սայէի Շահանէտ ահվալ

...սէնէյէ Թահվիլ ու Թէպտիլ օլուն-
...դ իւզրէ, մուխթլաղա պունա տայիր
...էտապիրի հասէնէ լիթիրլամաղ պոյ-
...ուլուր։

— Պէրութտան կէլէն հավատիս,
...տեվիլէրին ելինէ էվվէլքի կիսլի
...իւճճար վէ քէրվան եօլարընը քէ-
...էքտէ վէ կէրէք մալ վէ կէրէք հայ-
...վանաթ վէ տավարը վուրուպ կէօթիւր-
...վքտէ օլտուգլարը հալտէ, մէզքիւր
...տեվիլէրին պիր նիզամ Թահթընա
...դ օլունմասը զըմնընտա, Սիւրէյա
...լիսի Թարաֆընտան միրալայ Ֆէրիտ
...էյին պիր Թապուր ասաքիրի Շահանէ
...է պունլարըն իւզէրինէ սէվգ օլուն-
...ուշ օլմասը իշիտիլմիշ տիր։

— Սէլանիք ճիվարընդն պու սէնէ
...ուրագլարը ճիհէթիյլէ, պունտան
...էօյլէ եաղմուր եաղտա պիլէ, ղրաա-
...ա հիչ պիր ֆայիտէսի օլմաեաճաղը
...ուն, ճիվարը մէղպուրուն ըէնչպէր
...ադըմը Թէէսուֆը աղիմէտ պու-
...ունմագտէ իմիշ։

— Իքի կիւնտէն պէրու Դարա տէ-
...իզ ճիվարընտան ըէյտերբէյ վիրուա
...տէն հավատիսաթ, Թէէսուֆը աղի-
...մէի մուճիզ օլմուշ տուր։ Կէչէն բա-
...ղար իրթէսի կիւնի ղուհուր իտէն չէ-
...պրա ֆուրթունա, Դարա տէնիզտէ
...իմտիքի հալ 90 բարէ իրիլի ուֆաղը
...իւֆայինի Թիւճճարիյէնին Թէլէֆինէ
...պայիս օլտուղու իշիտիլմիշ տիր։

Դարա տէնիզին Ընատօլու սէվա-
...հիլինտէ պուլունան լիմանլարտա եա-
...Թան կէմիլէր պիլէ, խարիճի լիմանտա
...պուլունմուշ կիպի պիր չօղու գարայա
...վուրուլա վուրուլա ղարդ ու Թէլէֆ
...օլմուշլար տըր։

Տէր սաատէթտէ մուդիմ պիր Թա-
...հիրին Դարա տէնիզ սուլարընտա իշ-
...էմէքտէ օլտուղու պիր դըթա սէֆի-
...նէսի պիրտէն ղարդ օլմուշ, վէ տիկէր
...պիր Թաճիրին տախի եէտի ատէտ սէ-
...ֆինէսի պուլունտուղու հալտէ, տէօր-
...տիւնիւն Թէլէֆինի տույմուշ վէ պագի
...իւշ գըթասընընդ օլտուգլարընա տա-
...յիր հէնուզ խապէր ալամամըշ տըր։

Ռումիլի սէվահիլի Թարաֆընտա
պուլունան սիֆայինէ պու եիւղտէն
հիչ պիր կէօնա սաղամէթ վուգու
պուլմամըշ տըր։

— Խըտիվի Մըսրը հաղրէթլէրինին
իսկէնտէրիյէյէ ավտէթլէրինտէ, Բա-
տօս ճէղիրէսինէ պիր սաաթ արամ ու
իգամէթ իթտիքտէ, ճէղիրէի մէղ-
քիւրտէ քեսին միլէի մուխթէլիֆէ
մէքթէպլէրինէ պիր խայլի խանէլէր
իթմիշլէր տիր։

— Ֆուրթունա կիւնիւ Թէրսանէի
ամիրէ ֆապրիգալարընդն պիր պէօ-
յիւք օճաղը եըգըլմըշ տըր։

— Ճ՛ըքէթի խայրիյէնին 22 նիւ-
մէրօյու վաբօրու, կէչէն չարշամպա
կիւնու Պէյսիք տէրէսէն էնէրքէն,
տէրունինտէ պուլունան 45—50 եա-
չընտա պիր Հայ եօլճու, Ադնավուտ
քէօյ բիշիկեահինտէ քէնտուսինի տէ-
նիզէ ալմըշ։

Դարտան վուգուաթը կէօրիւր
կէօրմէզ վաբօրուն հարէքէթինի գաթ
էթմիշ վէ մէրզ ումու տէնիզտէն զուր-
թարմըշ տըր, մէրզ ումուն նէզտինտէ
Եէկէնի Թահմին օլունան պիր կէնճ
գըզ պուլունտուղու հալտէ, Պէպէյէ
խանէլէրինէ կէօնտէրիլմիշ, լաքին չու
մատաէնին սէպէպի աղնաշըլմամըշ տըր։

— Կէչէն բէնճէյմալէ կիւնիւ, Սը-
նավուտ քէօյիւնտէ 18 եաչընտա պիր
գըզ խանէսի բէնչէրէսինտէն էյրիլիպ
եաղընտա պուլունան ադաճտան ին-
ճիր Թօբլար իքէն, նասըլ իսէ տիւշ-
միւշ, լաքին աղաճ տալէրինէ իլիշէ-
ըէք, տիւշմէ գուվվէթի պիր աղթէս-
քին օյտուղունտան, պիր իքի աղասը
խաֆիֆճէ եարալանմըշ տըր։

— Զուհուր էաէն ֆուրթունա սէ-
պէպինտէն Թէլէկրաֆ խաթլարընընն
պաղշարը պօղուլմուշ օլտուղունտան
նաչի, Էվրօպատան Թէլէկրաֆ խապէր-
լէրի կէլմէմէքտէ տիր։

— Էրզրումտէն վարիտ օլան հա-
վատիսէ կէօրէ, պիր միւտտէթտէն
պէրու ինչասընա տէվամ օլունմագտա
պուլունան գալէալէրին սիրաթ իյմա-
լաթընտան նաչի, իքի սեա դատար
սուրէթի իքմալէտէ պուլունաճաղը,
վէ Ընատօլու ճիհէթինտէ գարատան
սոնրա, մէզքիւր դալէալէր դուվվէի
մէշհուտէ սըրասընա տախիլ օլաճաղ
տըր։

— Քէզալիք չէհրի մէզպուրտէն
վիրուտ իտէն պիր մէքթուպ մէալինէ
նաղարան, Թրապիզոն Թարիքի քիւ-
շատ օլունալը պէրու էշգըեանընն սեա-
ղը քէսիլմիշ վէ եօլճու վէ Թիւճճար
մալի սէրպէսթճէ վէ ղաեէթ սուհու-
հուլէթլուճէ վէ աղ միւտտէթ զար-
ֆընտա նաղլ օլունմագտա իմիշ։

Թարիքի մէղքիւր քիւշատ օլուն-
մաղտան էվվէլ, հուպուպամէ այիտ
մալլէրին պիր խայլիսի պէհէր սէնէ
մաղաղալարտա չիւրիւմէքտէ վէ պու
եիւղտէն պիր Թաղըմ Թիւճճար միւ-
Թէղարուր օլմագտա օլուպ, պու սէնէ
Թարիքի մէղքիւրուն քիւշատի իլէ
պէրապէր մահսուլաթընն ղաեէթ եօ-
լունտա օլտուղու ճիհէթլէ, հէր քէս
եէնիտէն տիւնեայէ կէլմիշ կիպի, մէ-
սէրրէթ վէ ժէհմունիյէթտէ պուլուն-
մագտէ իմիշ։

— Սէր զուրէնայի հաղրէթի շէհ-
րիեարի Թարաֆը էշրէֆը Բաշիշահի-
տէն պաղը մէվատտը մուհիմմէնին
Թէպլիղի զըմնընտա, կէչէն ճումա կիւ-
նիւ Սատրազամ հաղրէթլէրինին սա-
հիլխանէլէրինէ աղիմէթլէ իքի սաաթ-
տան զիեատէ միւլազաթտա պուլուն-
մուշ տուր։

— Վալիտէ Սուլթան հաղրէթլէ-
րինին Ադասէրայտա ինչա պույուրտուգ-
լարը մէքթէպի Ռուշտիյէտէն տօլայը,
մահալլէի մէզպուրէ իսլամ էհալիսի
զաթը խոմէթլէրինէ իյֆաի Թէշէքքիւր
զըմնընտա, միւմզի պիր լաիհա Թագ-
ատիմ էյլէմիշ տիր։

— Տէվլէթլու նէճապէթլու եու-
սուֆ Իզզէթտին էֆէնտի հաղրէթլէրի
պունտան չէնտ կիւն էվվէլ, Թօքհա-
նէի ամիրէ ֆապրիգալարընա պիլ ա-
զիմէ, Ռուսիբ Թօբլարը իլէ իյմալ օ-
լունան պաղը Թիւֆէնքլէրի պատէլ
մուայէնէ Թահսին պույուրմուշլար տըր։

— Իրան շահը հաղրէթլէրի իլէ
պէրապէրլէրինտէ պուլունան զէվա-
Թընը բաքիպ օլտուգլարը իքի գըթա
վաբօրլարընն գաբտան մէմուր, վէ Թա-
ֆիֆէլէրինէ, Շահը միշարիլեյհ Թա-
բաֆընտան իթա օլունմագ իւզրէ,
Ցէրսատէթտէ քեսին Իրան էֆա-
ըէթինտէն պիր խայլի կիրան Ղպէհա
չալարընն Թէշրիֆաթի Ալի պէյ հաղ-
ըէթլէրի վասէթտաը իլէ Թէվզի օլուն-
մասը զըմնընտա, Թէպիմ օլունմուշ
տուր։

— Կէչէն ճումա կիւնիւ Բումգա-
բուտա Թիմուր եօլ գաթտարը հարա-
քէթ իթտիսի սըրատա եօլունան չըգ-
տընը ճիհէթլէ, պիր սագամէթ դու-
հուր իթմէմիշ, լաքին եօլա վաղ ի-
տիլմէք իշիւն պիր սաաթ ուզրաշըլ-
տըրընտան նաչի, Բիւչիւք չէքմէճէ
գաթտարը սէֆէրի վագթը մուգաբրա-
ընընտան պիր սաաթ սոնրաեէ գալմըշ
տըր։

— Կէչէն ճումա կիւնի Մասլագ տա
աթտա բաքիպ օլան սէրիսոչուն պիրի,
աթընը չալա գամչը սիւրէր իքէն 12
եաչընտա պիր գըզ չօճուղու չինէմիշ
վէ տպրընա սուրէթտէ եարալամըշ տըր։
Գըզ պիր խանէյէ նաղլ օլունմուշ, լա-
քին սիւվարի էֆէնտի արգասընա պի-
լէ պագմագսըզընը եօլունու տէվամ
իթմիշ տիր։

— Մուվագգաթէն Տէր սաատէթ-
տէ պուլունան Աչին վէքիլի Ապտիւլ-
բահման էֆէնտի, Սիվէյիշ գանալը Թա-
ըիքի իլէ մէմլէքէթի ճանիպինէ կիթ-
մէք իւզրէ կէչէն ճումա կիւնիւ Տէր
սաատէթտէն հարաքէթ իթմիշ տիր։

— Պէյօղլունտա Սագըզ աղաճը
ճիվարընտա խըրսըզ վէ եան քէսիճի-
լէր երինէ պու կիւնլէրտէ հիւնէրլէրինի
իճրա իթմէյէ պաշլամըշլար տըր։

ԻԼԱՆ

Յիրակի կիւնէրի սաաթ 5 տէն 6 պու չուղա գատար Գումգարու Մայր Եկեղեցի թանգարանընտա Վարդուկեան Բարսեղ էֆէնտի քէնտու գայտէի ճէտիտէսի իւզրէ Գրաբար տէրս վերէճէք օլտուղունտան, ճիւմլէ արզուքէշ պուլունան վէ ալէլ խուսուս քէնտի անա լիսանընտան մահրում գալմըշ օլան էրմէնիլէրի տավէթ իտէր պունունա պէրապէր հաֆթատա պիր տէրս ալարագ ազմիւտտէմտէ քէմնաը սուհուլէթլէ քէնտի անա լիսանլաբընը օգումալա եազմալա վէ սէօյլէմէկէ միւքթէտիր օլապիլէճէքլէրինի վէ քէնտուսի պու խուսուստա ֆէտաքեարանէ չալըշըպ պիր բարա իսթէմէյէճէկլինի գավիէն վատ իտէր։

———

Պունտան պէօյլէ զաղէթամըզընն տէօրտիւնճիւ սահիֆէսի սիւթուն լէրինտէ տէրօլունաճագ իլանաթըն պէհէր սաթրընա աթիտէքի թարիֆա իւզրէ իւճրէթ ալընաճակ տըր։

1	տէֆա	իչիւն	60	բարա
2	»	»	45	»
3	»	»	40	»
4	»	»	35	»
5	»	»	30	»
8	»	»	25	»
12	»	»	20	»
25	»	»	15	»
50	»	»	10	»

Ալթը այրընք վէ պ/ր սէնէլիք իլանաթ իչիւն այրրճա բաղարընը օլունուր, վէ պիրինճի սահիֆէյէ վաղ օլունաճագ իլանաթ իչիւն պալատէ կէօսթէրիլէն թարիֆա իւզրէրինէ 20 0/0 զամմ օլունուր։

———

Թիւրքճէ, Ֆրանսըզճա վէ Իթալեանճա վէ էրմէնիճէ լիսանլէրտէն եէքտիկէրինէ թէրճիւմէ իլէ, կէրէք տավաճա վէ կէրէք թիւճճարճա պիլ ճիւմլէ էվրագ տէֆթէր, վէ մէզքիւր լիսանլէրտէն արզուհալ վէ բաբօրթօ վէ պունա տայիր թահրիրաթ մաթպուամըզ իտարէսի օտասընտա հիւսնիւ սուրէթլէ վէ էհվէն ֆիաթլէ թէրթիպ վէ թանզիմ օլունմագտա տըր։

———

ԾԱՆՈՒՑՄՈՒՆՔ

ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆ

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

ԳՕՐԻՆԵԱԼ

ԻԽՈՐԷՆ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԷ ՆԱՐ—ՊԷՑ

Գին 1 ֆրանք 25 սանթ.

Այս դասագրքի պէտքն զգալի կը թուէր սեզ. ուստի խնդրեցինք Գեր. Խորէն եպիսկոպոսէն, որ իվաղուց պատրաստած ու նովաւ դաս տուած ձեռագիրն անդամ մի եւս աչքէ անցնելով մեզ յանձնէ զայն ի տպագրութիւն։ Նորին Սրբազնութիւնն ընդունեց մեր առաջարկութիւնը, եւ ի լոյս ընծայեցինք զայն ի մեր հաշիւ։

Մեզ չվայելեր գովաբանել այս գիրքը դասատուք կարող են փորձով տեսնել եւ յինքեանց վկայել սորա մեթոտին առաւելութեանը։

Կը ծախուի ի Գրատան Փարիզու ի Յակոբեան խան թիւ 13 եւ ի գրատան Պալտասար աղայի Սրապեան ի Մէրճան չարշը թիւ 29 եւ ամէն գրավաճառաց քով։

Հ. ԱՐԱՄԵԱՆ

———

Ինսանա արիզ օլան սըզը իլէթի սօղուգտան հասրլ օլմա իսէ ատ պու քէմիք իչինտէ ֆէնուզպիր սարը ատուտան իպարէթ օլուպ, ֆազաթ պունուն պաղըսը վագթը կէչմիշ վէ լայըզը յա թէմէլթութմուշ վէ պաղըսը էթ իլէ քէմիք արասընտա գալմըշ աղրը յա պաշգաճա մալիւճէ օլունմադ վէ հըսս իլէ Ալլահ թաալէտ ուղուլ իլէթինաէն վէ մէրտգտան միւնասաղտան արիզ օլան եէլտէն պաշգա եալընըզ սօղուգտան հասրլ օլան տոգուզ օն սէնէլիք տախի օլատա եինէ չարէսի ֆուլունմադ վէ էօքսիւրիւկէ վէ կէօկիւս թրգանըկընա, պէլ կէվշէքլիկի վէ մագաթտա բէյտա օլան սըզը յա սայասրլա մալիւճէ վէրմէք իւզրէ սարըլըքտա քէսրի մէշհուր ուստա Սիմոն պուլունուր Մահմուտ բաչա ճամիսինին ավլուսունտա օրթատաքի գահվէյտէ իքթիղա իտէնլէրին գահվէի մէղքիւրէ կէլմէյէրի վէ իճապընա կէօրէ թարիֆ վէ էտվիյէսինի պուլմադ իչիւն պունատան ադամ իլան իթմիշ իսէտէ մէղքիւր իլէթլէրին իլավէսի իչիւն պու քէրրէ եինէ իլան իտէր։

Վէ սըզը իլէթի 24 սաատտա տըշարը չըդարըրըմ վէ գասըգ իլէթինին իճրասընտա պուլունուրուզ։

Գառնընտան պասուր օլան եվ սանճը վէրիր իսկ սնունտա իճրասընտա պուլունուրուզ։

———

ՅԱՆՈՍԻ

ՅԱՂԱԳՍ ՊԱՊԻՆ ԵՒ ԺՈՂՈՎՈՅ ՆՈՐԱ

ԵՒ ՅԱՒԵԼՈՒԱՆ

է Տպարանէ Սրբոյ Կարողէէ Էջմիածնի

'է Վաղարշապատ 1871

Գեր. Այվազեան Գաբրիէլ սրբազան արքեպիսկոպոսին թարգմանութեամբն Ս. Էջմիածնի տպարանէն ի լոյս ընծայեալ այս պատուական գիրքն ամէն բանասիրաց խորին ուշադրութեանն արժանի է։

Հաւանականաբար Գերմանացի հմուտ աստուածաբանի մը գրչէն ելած ստեղծական անուամբ՝ գրեթէ քրիստոնէական հաւատոյ ամէն մասանց զննմանց վրայ մասնաւորութեամբ կը խօսի, եւ մասնաւորապապական եկեղեցւոյն հետեւեալ ընդունած սխալ վարդապետութիւնները մէկիկ մէկիկ կը նշանակէ։ Յանոսը վերջին պատկան ժողովէն յառաջ գրուած՝ ոակայն ողովոյն ընդունելիք հերետիկոսական վարդապետութիւնը ժամանակին նշաններ գուշակելով կը խոյտառակէ, եկեղեցական իրաց եւ անցից խորին տեսութիւն, առ եւ անաչառ դատողութիւն կերեւի այս գրքին մէջ։

Իսկ Հայր Կէթէի առ Պիսա Թ. Վատիկանեան ժողովոյն եւ իւր կոնդակին դէմ գրած հուչակաւոր թղթոյն թարգմանութիւնը սոյն գրքին յաւելուածն է. կարժէ ամէն մարդ կարդայ։ Թարգմանութեան գեղեցկութիւնը գիրքին արժէքը աւելցուցած է։

Գինն է ամենայն տեղ 36 ղուրուշ։

Նաեւ Ս. Էջմիածնի մամլէն ելած եւ հետեւեալ կարեւոր հրատարակութիւնք

Զայն Բաղմաց գին 19 ղուրուշ։

Ագթաբանութիւն Հայոց Մինաս վարդապետի Համդեսլոյ, գին 10 ղուրուշ։

Բենիամին Ֆրանկլինի կեանքը Գործ Ֆրանկլինայ Շմիդթի թարգմանութիւնն ի Ղեւոնդ Փ. Վարդանեան, գին 7 ղուրուշ։

Սէյֆեդ Վարդապետի Ապարանց ոյ ապրելոց Պահանջունեանց զարմի եւ Մամիկոնեանցն սեռի, գին 10 ղուրուշ։

Ոսկեբանէ Եպիսկոպոս Հատուած առաջին, Պատմութիւն Հայոց, գին 25 ղուրուշ։

Աբրահամ Կաթողիկոսի Կրեթացւոյ պատմագրութիւն անցեալն իւրոյ եւ Նատր շահին Պարսից, գին 20 ղուրուշ։

Զատբէս սարկաւագի Պատմագրութիւն, գին 37 ղուրուշ։

Պատմութիւն Տօնից անցելոյ Սեւանի վանուց, գին 12 ղուրուշ։

———

ԻՐԱՒԱԽՕՀ

Հայաստանեայց Լուսաւորչական Ս. Եկեղեցւոյ դէմ Հռոմէականաց եւ մասնաւորապէս հիմնական տարբերութիւնք մակաբերեալ գրքին հեղինակին ըստ ծնունն եւ գրքով հրատարակս ծնունն դէմ գիրք։ Ի հոգեւոր բարձր իշխանութեան հրամանաւ եւ հաւանութեամբ տպեալ երեք հատորք։

Գրքիս տպագրութիւնը՝ լմնցած է։ Զոզը ամէն մէկ հատորը զատ ալ կրնան ստանալ. երեք հատորին մէկէն գինն է ռիսուն եւ երկու ղրշ. իսկ երրորդինը մէնակ տասն եւ երկու ղրշ.

———

ԽՄԲԱԳԻՐ—ՏՆՕՐԷՆ · ՏԷՐ ԼՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ

ՅԱԿՈԲ ԽԱՆՃԵԱՆ Յ. Գ. ՐԷԻՍԵԱՆ

ՃԷՄԻՏՅԷԹԻ ԻԼՄԻՏՅԷ ԹԱՊԻԱՆԷՍԻ